

Οδηγίες ή Κατευθυντήριες Γραμμές του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για τις Πολυεθνικές Επιχειρήσεις

ΕΘΝΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΑΦΗΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΟΥ
ΟΟΣΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οι **Οδηγίες ή Κατευθυντήριες Γραμμές** του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) αποτελούν ένα από τα τέσσερα εργαλεία της Διακήρυξης για τις Διεθνείς Επενδύσεις και τις Πολυεθνικές Επιχειρήσεις του 1976. Τη συγκεκριμένη Διακήρυξη έχουν υπογράψει έως σήμερα 46 κυβερνήσεις κρατών, μεταξύ των οποίων και της Ελλάδας.

Οι Οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις λειτουργούν ουσιαστικά ως **συστάσεις** των κυβερνήσεων των χωρών που τις έχουν υιοθετήσει προς τις πολυεθνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται από ή στο έδαφός τους και προβλέπουν **μη δεσμευτικές αρχές**, σύμφωνα πάντα με την ισχύουσα νομοθεσία και τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς.

Οι Οδηγίες συνιστούν τον μοναδικό, περιεκτικό και πολυμερή κώδικα ορθής συμπεριφοράς των πολυεθνικών επιχειρήσεων, τον οποίο οι κυβερνήσεις ανέλαβαν την υποχρέωση να προωθήσουν με την ίδρυση και τη λειτουργία Εθνικών Σημείων Επαφής (ΕΣΕ).

Τι είναι οι Οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις Πολυεθνικές Επιχειρήσεις

Οι **Οδηγίες ή Κατευθυντήριες Γραμμές** του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) αποτελούν ένα από τα τέσσερα εργαλεία της Διακήρυξης για τις Διεθνείς Επενδύσεις και τις Πολυεθνικές Επιχειρήσεις του 1976.

Οι Οδηγίες του ΟΟΣΑ λειτουργούν ουσιαστικά ως **συστάσεις** των κυβερνήσεων των χωρών που τις έχουν υιοθετήσει προς τις πολυεθνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται από ή στο έδαφός τους.

Οι Οδηγίες προβλέπουν **μη δεσμευτικές αρχές** σύμφωνα πάντα με την ισχύουσα νομοθεσία και τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς, με **σκοπό**:

- ✓ να εξασφαλίσουν ότι οι πολυεθνικές επιχειρήσεις ασκούν τις δραστηριότητές τους σε αρμονία με τις κυβερνητικές πολιτικές των χωρών που τις φιλοξενούν τηρώντας τους εθνικούς νόμους,
- ✓ να ενδυναμώσουν, την αμοιβαία εμπιστοσύνη ανάμεσα στις επιχειρήσεις και τις κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιούνται,
- ✓ να βοηθήσουν στη βελτίωση του κλίματος για τις ξένες επενδύσεις,
- ✓ να ενισχύσουν τη συμβολή των πολυεθνικών επιχειρήσεων στην αειφόρο ανάπτυξη.

Οι Οδηγίες, αν και απευθύνονται κατ' αρχήν σε πολυεθνικές επιχειρήσεις, τόσο στις μεγάλες όσο και στις μικρομεσαίες, η τήρησή τους συνιστάται και στις εθνικές επιχειρήσεις.

Οι Οδηγίες:

- i. συνιστούν τον μοναδικό, περιεκτικό και πολυμερή **κώδικα καλής συμπεριφοράς** για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, που οι κυβερνήσεις ανέλαβαν την υποχρέωση να προ-ωθήσουν με ειδικούς μηχανισμούς,
- ii. συμβάλουν στην προώθηση της θετικής συμβολής των επιχειρήσεων στην οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική πρόοδο παγκοσμίως,
- iii. καθιερώνουν αρχές σε ένα ευρύ πεδίο θεμάτων επιχειρηματικής δεοντολογίας όπως οι εργασιακές σχέσεις, το περιβάλλον, η διαφάνεια, ο ανταγωνισμός, η διαφθορά και η φορολογία,
- iv. στοχεύουν στη δημιουργία **κλίματος εμπιστοσύνης** μεταξύ επιχειρήσεων, εργαζομένων, κυβερνήσεων και της κοινωνίας γενικότερα, και
- v. υποστηρίζονται τόσο από την επιχειρηματική κοινότητα όσο και από τις συνδικαλιστικές ενώσεις των εργαζομένων.

Η τελευταία αναθεώρηση των Οδηγιών του 2011

Τα εργαλεία της Διακήρυξης του ΟΟΣΑ υπόκεινται σε περιοδικές αναθεωρήσεις. Οι Οδηγίες **αναθεωρήθηκαν το Μάιο του 2011**, κατά τη Διϋπουργική Συνάντηση που συνέπεσε με τον εορτασμό της 50ής επετείου του Οργανισμού. Στόχος της αναθεώρησης αυτής, της 5ης από το 1976, ήταν, μέσα από την προσαρμογή τους στις ανάγκες των τρεχουσών εξελίξεων στην παγκόσμια οικονομία, να διασφαλιστεί ότι εξακολουθούν να αποτελούν το κατ' εξοχήν μέσο για την προώθηση υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς.

Οι αναθεωρημένες Οδηγίες περιλαμβάνουν, περιληπτικά, τα εξής κεφάλαια:

ΕΝΝΟΙΕΣ & ΑΡΧΕΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Γενικές αρχές ορθής επιχειρηματικής συμπεριφοράς στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι πολυεθνικές επιχειρήσεις.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Δημοσιοποίηση βασικών πληροφοριών σχετικών με τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Σεβασμός των διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων τα οποία επηρεάζονται από τις δραστηριότητες των πολυεθνικών.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Συστάσεις σε μια σειρά τομέων, όπως των δικαιωμάτων και της μεταχείρισης των εργαζομένων καθώς και της κατάργησης της παιδικής και καταναγκαστικής εργασίας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Συστάσεις σε τομείς, όπως τα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και η αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ, ΤΗΣ ΩΘΗΣΗΣ ΣΕ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΒΙΑΣΗΣ

Συστάσεις για την αποφυγή της δωροδοκίας και άλλων μορφών διαφθοράς.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Εξασφάλιση του σεβασμού των συμφερόντων των καταναλωτών από τις επιχειρήσεις.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων σε τοπικό επίπεδο μέσω της μεταφοράς τεχνογνωσίας .

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να ασκούν τις δραστηριότητές τους κατά τρόπο σύμφωνο με τους ισχύοντες νόμους περί ανταγωνισμού.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων και συνεργασία με τις τοπικές φορολογικές αρχές.

Έως σήμερα **έχουν προσχωρήσει στις Οδηγίες 46 κυβερνήσεις κρατών**, μεταξύ αυτών και της Ελλάδας, με τη δέσμευση να τις προωθούν στις πολυεθνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται από ή στο έδαφός τους. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα 34 κράτη - μέλη του ΟΟΣΑ καθώς και 12 μη κράτη – μέλη.

Πίνακας 1: Κράτη που προσχώρησαν στις Οδηγίες

Κράτη μέλη του ΟΟΣΑ που προσχώρησαν στις Οδηγίες		Μη κράτη μέλη του ΟΟΣΑ που προσχώρησαν στις Οδηγίες
Αυστραλία	Καναδάς	Αίγυπτος
Αυστρία	Κορέα	Αργεντινή
Βέλγιο	Λουξεμβούργο	Βραζιλία
Γαλλία	Μεξικό	Ιορδανία
Γερμανία	Νέα Ζηλανδία	Κολομβία
Δανία	Νορβηγία	Κόστα Ρίκα

Ελβετία	Ολλανδία	Λετονία
Ελλάδα	Ουγγαρία	Λιθουανία
Εσθονία	Πολωνία	Μαρόκο
Ηνωμένο Βασίλειο	Πορτογαλία	Περού
ΗΠΑ	Σλοβακία	Ρουμανία
Ιαπωνία	Σλοβενία	Τυνησία
Ιρλανδία	Σουηδία	
Ισλανδία	Τουρκία	
Ισπανία	Τσεχία	
Ισραήλ	Φινλανδία	
Ιταλία	Χιλή	